

“Trăiți ca oamenii liberi, dar nu ca și cum ați avea libertatea drept acoperământ al răutății, ci ca slujitori ai lui Dumnezeu”

(1 Petru 2, 9)

Cuprins

Cum se spune corect: Paști sau Paște?	1
Explicarea Sf. Liturghii	2
Pildă de folos	4
Poezie religioasă	5
1 Aprilie	5
Din viața parohiei Program liturgic	7

Contact:

Pr. Ioan Cozma
(212)874-4490
(929)600-1134
stdumitrunyc@gmail.com

PAROHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ “Sf. Dumitru” (New York City) Viața parohiei

Nr. 19 / 2019

IANUARIE - MARTIE

Rugăciunea Sfântului Efrem Sirul (rugăciunea Postului Mare)

Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăviei, al griji de multe, al iubirii de stăpânire și al grăirii în deșert, nu mi-l da mie. (o metanie)

Iar duhul curăției, al gândului smerit, al răbdării și al dragostei dăruiește-l mie, slugii Tale. (o metanie)

Așa, Doamne, Împărate, dăruiește-mi să-mi văd greșelile mele și să nu osândesc pe fratele meu, că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin! (o metanie)

Cum se spune corect: Paști sau Paște?

În fiecare an, sărbătoarea Învierii Domnului aduce în actualitate și o dilemă mai veche de exprimare, referitoare la forma corectă a termenului prin care denumim această sărbătoare: Paște sau Paști?

Învierea Domnului este cea mai mare sărbătoare a creștinilor ortodocși, cel mai important eveniment care a avut loc în istoria umanității – „al praznicelor praznic și sărbătoare a sărbătorilor”, așa cum îl numesc cântările Bisericii din noaptea de Înviere.

În fiecare an, sărbătoarea Învierii Domnului aduce în actualitate și o dilemă mai veche de exprimare, referitoare la forma corectă a termenului prin care denumim această sărbătoare: *Paște* sau *Paști*?

În primul rând, este necesar să lămurim faptul că, din punct de vedere etimologic, termenul *Paști* provine din forma bizantino-latină *Pastihae* a cuvântului de origine ebraică *Pasah*, care înseamnă „a trecut”. Evreii numesc *Pesah* sărbătoarea libertății sau a azimilor, în amintirea trecerii prin Marea Roșie, când s-au eliberat din rohia egipteană (leșire 12, 27). Acest eveniment se prăznuiește în fiecare an la 14 Nisan (prima lună plină de după echinocșiul de primăvară).

Ne întrebăm, așadar, ce legătură există între un termen care denumește un eveniment relatat în Vechiul Testament – trecerea evreilor prin Marea Roșie – și Praznicul Învierii Domnului? Răspunsul este că pătimirile, moartea și Învierea Domnului din anul 33 au coincis cu Paștele evreilor. Important de menționat este și faptul că între aceste evenimente există doar o legătură de nume și de coincidență cronologică, motivul

Paștilor creștine fiind cu totul altul față de cel al evreilor: eliberarea tuturor popoarelor din robia păcatului și a morții prin Învierea lui Hristos.

Mai apoi, în ceea ce privește forma corectă a termenului prin care denumim sărbătoarea Învierii Domnului, Dictionarul Ortografic, Ortoepic și Morfologic al Limbii Române (editia a II-a, revizuită și adăugită) ne spune că ambele forme – Paște/ Paști – sunt acceptate ca fiind corecte.

Știm că, în Sfânta Scriptură, de Paștile evreilor era consumată și acea azimă sau pâine nedospită, alături de miel și vin. Creștinismul a dat alte semnificații acestor elemente, arătând că mielul este Hristos, care își acceptă jertfa, iar pâinea preparată în case înainte de Înviere – pasca – și vinul semnifică, de asemenea, sacrificiul Mântuitorului. Filologul român George-Mihail Pruteanu explică dilema aceasta dintre Paști și Paște, arătând că ea provine de la termenul *pască*, al cărui plural este *paști* sau *păști*, după modelul verbelor *a paște* (*să pască*, *să paști*) sau *a naște* (*să nască*, *să naști*). În limba vorbită, s-a simțit nevoia unui singular pentru a face referire, în mod natural, la o singură zi din cadrul sărbătorii Paștilor, și astfel a luat naștere cuvântul *Paște*.

Deși variază ca formă în cadrul vocabularului limbii române, Biserica recomandă utilizarea formei *Paști*, așa cum se regăsește ea atât în *Sfânta Scriptură*, în *Cartea de învățătură* a diaconului Coresi din 1581 („Acestea sunt Paștile de bucurie și de veselie”), în *Noul Testament din 1648* („sărbătoarea azimelor care să cheamă Paștile”), cât și în *Dicționarul religios*, publicat în 1994 de către Ion M. Stoian: „*Paști = cea mai mare sărbătoare religioasă, celebrată de creștini în amintirea Învierii lui Iisus Hristos; (reg.) păscuță; (la mozaici) sărbătoare pe care evreii o celebrează între 15 și 22 ale lunii Nisan (aprox. aprilie), în amintirea ieșirii lor din Egipt, sub conducerea lui Moise; sărbătoarea azimelor (pesach)*”.

În limbajul uzual, ne confruntăm cel mai des cu dilema aceasta – Paște/ Paști – atunci când vrem să le facem urări celor dragi. Dar putem evita acest lucru foarte ușor, vorbindu-le despre ceea ce semnifică, de fapt, Paștile. Așadar, în loc să le urăm apropiaților noștri clasicul „Paște/ Paști fericit!”, le vom dori, mai degrabă, să poarte în suflet, gând și faptă bucuria Învierii și să mărturisească Lumina lui Hristos, Cel care a Înviat din morți *cu moartea pe moarte călcând*.

(Cătălin Acasandrei: www.doxologia.ro)

EXPLICAREA SFINTEI LITURGHII (VIII)

Prescura și vinul

Buna cuviință ne îndeamnă ca, atunci când mergem la cineva, să nu ne ducem cu mâna goală ci cu un dar. Darul, când este făcut cu inima curată, ne reprezintă, poartă în el ceva din noi, și ne ajută să ne deschidem către cel căruia îl dăruim. Primind în schimbul unui dar un alt dar, făcut cu aceeași sinceritate, se realizează cu adevărat comuniunea dintre cei care dăruiesc.

Darurile noastre la Sfânta Liturghie sunt pâinea și vinul

Sfânta Liturghie reprezintă întâlnirea noastră cu Dumnezeu. De aceea este firesc ca,

adunându-ne în Biserică, să-I aducem lui Dumnezeu darurile noastre pentru ca, apoi, în cadrul Sfintei Liturghii, să primim, la rândul nostru, de la Dumnezeu o multime de daruri, culminând cu însuși Trupul și Sângele Lui, și să intrăm astfel în comuniune deplină cu El. Darurile noastre la Sfânta Liturghie sunt pâinea și vinul, după cum ne-a învățat însuși Mântuitorul Iisus Hristos la Cina cea de Taină (Matei 26, 26-29).

Pâinea și vinul ne simbolizează viața

Pâinea și vinul au o semnificație adâncă. Ele sunt alimente esențiale, proprii omului. Sunt proprii omului deoarece nu sunt luate ca atare din natură, ci obținerea lor necesită un efort special de prelucrare. Sunt alimente esențiale pentru că ne întretin și ne bucură viața biologică și, de aceea, ca imagine a întregii hrane, ne și simbolizează viața. Asadar, aducând pâine și vin la Sfânta Liturghie noi aducem și îi dăruim lui Dumnezeu propria noastră viață, ne dăruim pe noi înșine și aceasta este cel mai prețios dar pe care-l putem face. "Vrei să afli, spune Fericitul Augustin, ce anume ai putea să oferi lui Dumnezeu pentru tine?: oferă-te pe tine însuți. Căci ce cere de la tine Domnul dacă nu pe tine însuți? Pentru că în toată creația de pe pământ n-a făcut nimic mai bun decât pe tine". Sfântul Nicolae Cabasila subliniază că viața noastră este cel mai potrivit dar pe care-l putem face la Sfânta Liturghie, pentru că darul ce-l primim în schimb este tot viață. Îi dăm lui Hristos pâinea și vinul menite să se prefacă în trupul nostru pământesc ca să ne întoarcă pâinea și vinul prefăcute în Trupul și Sângele Lui. În schimbul vieții vremelnice noi dobândim viața veșnică, însuși Trupul și Sângele Mântuitorului.

Prin actul nostru de dăruire recunoaștem că viața cea adevărată este la Dumnezeu

Pâinea, ca imagine a întregii hrane, nu are viață în sine, pentru că Dumnezeu, și nu caloriile, este principiul vieții. În lumea căzută diavolul a reușit însă să acrediteze ideea că omul trăiește numai cu pâine "făcând această minciună un adevăr de la sine înțeles care nu mai poate fi pus în discuție, fundamentul întregii noastre viziuni asupra lumii, al științei, medicinei și poate chiar al religiei". Aceasta este, de altfel, prima dintre ispitele pe care diavolul o adresează lui Iisus, în pustiu (Mc. 4,3, Lc. 4,3). Dar Mântuitorul dăruiește această amăgire a diavolului încă de la începutul propovăduirii Sale, arătând că: "Nu numai cu pâine va trăi omul ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu" (Mt. 4,4; Lc. 4,4). Iar Cuvântul lui Dumnezeu este Logosul divin, Fiul lui Dumnezeu. Hrana în sine este moartă și pentru cine crede că aceasta este sursa vieții și o primește separat de Dumnezeu, mâncarea este de fapt o comuniune cu moartea.

Asadar, Dumnezeu este sursa vieții și, de aceea, pâinea cea adevărată "care se pogoară din cer și dă viață lumii" (In 6,33) este însuși Hristos. El însuși se numește pe sine "Pâinea vieții" (In 6,35) pentru că este Cel ce ne ține în viață și ne dăruiește viața cea adevărată. "Dumnezeu ne-a dat viața veșnică și această viață este în Fiul Său" (I In V,11). Rugăciunea punerii înainte din rânduiala Proskomidiei exprimă același adevăr când îl numește pe Hristos: "pâinea cea cerească, hrana a toată lumea". Pâinea firească este, de fapt, numai o imagine a Pâinii Vieții, a lui Hristos care este hrana cea adevărată ce ne ține în viață. Dependenta noastră de pâinea firească ne descoperă faptul că nu avem viața prin noi înșine, ci o primim din afară, ajutându-ne astfel să ne înțelegem propria condiție. Și dacă, așa cum am arătat, diavolul încearcă să ne facă să credem că pâinea firească este cea care ne dă viață, Hristos ne descoperă că Pâinea Vieții este El însuși. Chiar mai mult "El de aceea S-a întrupat ca să ni se

dea ca pâine cerească prin Trupul Său, ca pâine văzută, mijlocitoare a celei nevăzute ".

Pâinea si vinul reprezintă întreaga creație

Pâinea si vinul aduse la Sfânta Liturghie reprezintă, în același timp, întreaga creație pe care omul a primit-o de la Dumnezeu în dar ca "hrană" ce îi asigură subzistența trupească si pe care I-o întoarce lui Dumnezeu, cu multumire, după o lucrare de împlinire a omului prin aceste elemente si asupra lor. Omul își împlineste astfel demnitatea sa originară de preot al creației. "Definiția principală, fundamentală, a omului este aceea de preot. El stă în centrul lumii si o uneste în actul său de binecuvântare a lui Dumnezeu. Si împlinind lumea cu această euharistie el își transformă viața pe care a primit-o de la lume în viață în Dumnezeu, în comuniune cu El". Păcătuiind, omul a încetat să-si îndeplinească această menire închizându-se în lume si îndepărtându-se de Dumnezeu, Hristos a restaurat firea umană si, implicit viața euharistică pe care omul este chemat să o trăiască. În Hristos creația redevine un mijloc de comuniune cu Dumnezeu prin primirea ei de la Dumnezeu si prin oferirea ei lui Dumnezeu sub forma darurilor de pâine si vin care înglobează si "sudoarea" omului, activitatea lui transformatoare asupra creației. Această oferire se face în Hristos, în cadrul Sfintei Liturghii, pentru că Hristos, prin jertfa sa, a oferit lui Dumnezeu tot ce se putea oferi.

Pâinea si vinul sunt un simbol al unirii credinciosilor în Biserică

Sfânta Liturghie este slujba în care credinciosii se afirmă ca persoane unite în Biserică. Ca urmare darurile de pâine si vin au si o semnificație eclesială. Atât pâinea cât si vinul, fiind rezultatul unirii boabelor de grâu măcinate, respectiv al boabelor de struguri stoarse, sunt un simbol al unirii credinciosilor în Biserică. Acest aspect este scos în evidență de rugăciunea euharistică cuprinsă într-una din primele scrieri creștine Didahia celor 12 Apostoli (anii 50-70 d.Hr.): "După cum această pâine frântă era împrăștiată pe munti si fiind adunată a ajuns una, tot așa să se adune Biserica Ta de la marginile lumii în Împărăția Ta". Sfântul Ioan Gură de Aur comentează în același sens: "După cum pâinea, desi alcătuită din multe boabe, este, totuși, astfel unită încât boabele (de grâu) nu apar niciodată, ci, cu toate că sunt ele însele, deosebirea dintre ele nu se vede din cauza unirii lor, tot așa ne unim si noi unii cu alții si toti cu Hristos". Pâinea si vinul fiind deci un simbol al Bisericii, aducerea lor la Sfânta Liturghie reprezintă, în același timp, o jertfă adusă de Biserică si o jertfire a Bisericii însăși.

(Florin Botezan)

PILDĂ DE FOLOS

(Răutatea invidiei)

Trăia odată un om bogat, care niciodată nu era mulțumit de bunurile ce le avea, ci dorea tot mai multe averi. Pe lângă toate, omul era și foarte piz măreț (indivios). Alături de dânsul, trăia un sărac cu familie numeroasă, iar bogatul nu mai putea de ciudă, văzând că vecinul său era mereu în pace și mulțumit cu soarta lui.

Într-o zi, un înger coborî la bogat și-i zise: *Omule, este plin cerul de văicărelile tale. Iată, Domnul Dumnezeu m-a trimis să-ți spun că se va milostivi de tine și-ți va împlini cererile. Spune-mi ce*

dorești și îndată vei dobândi, însă cu o condiție: să nu te superi că vecinul tău va primi îndoit de cât vei lua tu.

Bogatul se bucură nespus de mult la vestea adusă de solul ceresc, dar îndată se întristă profund la gândul că vecinul va primi îndoit. Invidia îl ardea ca un foc mistuitor și stătea mut la picioarele îngerului.

După o vreme se hotărî să vorbească și răspunse: *Slugă a Celui Preîntalt: te rog să-mi scoți un ochi.*

De ce să-ți pricinuiesc o astfel de durere și pagubă?, întrebă îngerul.

Pentru ca vecinul meu să piardă vederea la amândoi ochii!, răspunse bogatul.

POEZIE RELIGIOASĂ

Pe genunchii lui Iisus

de Traian Dorz

Pe genunchii lui Iisus
află dulcea stare
unde Harul cel de Sus
îți dă bucurii cum nu-s
nicăieri sub soare.

Pe genunchii lui Iisus
cine stă și crede
tot ce gura Lui ne-a spus
și iubirea-I ne-a adus
rai și îngeri vede

Pe genunchii lui Iisus
stând la rugăciune

fericit și eu supus
am primit tot ce v-am spus
cântec și minune.

Pe genunchii lui Iisus
viața-i fericită,
bucuria-i făr-apus,
starea-i dulce de nespus,
fața-i strălucită.

Pe genunchii lui Iisus
veți cunoaște cum e
Voia Lui s-ajungeți Sus,
să trăiți minuni cum nu-s
nicăieri pe lume.

POVESTEA ZILEI DE 1 APRILIE: CUM AU ÎNCEPUT PĂCĂLELILE

Supranumită și *Ziua Păcălelilor*, 1 aprilie este alături de 1 iunie și una dintre zilele preferate ale copiilor, care încearcă în fiecare an să își păcălească părinții și profesorii. Pentru cei cu simțul umorului dezvoltat și cu un gust deosebit pentru farse, ziua de 1 aprilie este un prilej foarte bun de distracție. Una dintre ipotezele cu privire la originea zilei de 1 aprilie este

legată de Noe, care se pare că și-a trimis porumbelul să caute în mod greșit pământ uscat după ce inundația a început să se retragă de pe uscat pe 1 aprilie. O a doua ipoteză, acceptată de majoritate, susține că originea zilei de 1 aprilie are legătură cu schimbarea calendarului gregorian. În vechiul calendar gregorian, ziua Anului Nou era sărbătorită pe data de 1 aprilie, în loc de 1 ianuarie. După schimbarea calendarului gregorian, în anul 1582, în timpul lui Carol al IX-lea, oamenii au avut inițial probleme de a se obișnui cu sărbătorirea noului an pe 1 ianuarie. Câțiva oameni care sărbătoreau anul nou pe 1 aprilie, au fost numiți „April fools”.

Ziua de 1 aprilie este recunoscută ca fiind Ziua Păcălelilor în Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Spania, Italia, Portugalia, Suedia, Norvegia, Germania, Franța și România. În Franța cel care cade victima unei păcăleli este numit „poisson d’Avril” (pește de aprilie), în Anglia este numit „noddy”, iar în Scoția, acestuia i se spune „April qowk” sau „April cuckoo” (cuc de aprilie).

Ziua Păcălelilor este sărbătorită în Franța prin cadouri constând fie în felicitări cu pești, fie în bomboane de ciocolată în formă de pește. Există în Franța și o tradiție de a prinde pe spatele celui păcălit un pește de hârtie cu un ac de gămălie.

Tradiția spune că păcălelile trebuie făcute până la ora prânzului. Păcălelile făcute după ora prânzului, deci după ora 12, se spune că aduc ghinion celui care păcălește.

DIN VIATA PAROHIEI **(Ianuarie—Martie)**

I. Botezuri

- ◆ **Gregory**, fiul lui Sânzâiana & Andreas Eckner
- ◆ **Alexander Thomas**, fiul lui Stela & Răzvan Moldovan
- ◆ **John**, fiul lui Lisa Easton & Eric Dexter
- ◆ **Marcus Alexander**, fiul lui Loredana Levițchi & Dan Urosu

Dumnezeu să-i binecuvinteze și să-i crească mari și cuminți spre bucuria părinților și a celor dragi.

II. Învmormântări

- ◆ Vasilescu, Elisabeta
- ◆ Pandrea Petruța

IV. Parastase, Pomeniri

- ◆ Fam. A. Chițu, parastas de șase săptămâni pentru mama.
- ◆ Dr. Alexandrescu Rodica, parastas pentru cei adormiți rude și cunoscuți.
- ◆ Dr. Cristian Ștefan, parastas de șase săptămâni pentru soția Ancuța.
- ◆ Mariana Șoitu & fam. Marilis - Robert Panullo, pomenire pentru soțul Vasile și cei adormiți din familie.

- ◆ Corina Cotenescu, parastas pentru cei adormiți din familie.

*Dumnezeu să-i ierte pe toți adormiți și să le dea odihnă cu sfinții în Împărăția Sa.
Veșnică Pomenire!*

Situatia financiară (ianuarie-martie)

Venituri: 42,269.00\$
Cheltuieli: 38,319.35\$

Alese mulțumiri se cuvin familiilor care au donat mesele din lunile Ianuarie și Martie:

- ◇ **Masa de Sfinții Trei Ierarhi:** fam. Grigore și Vasilichia Burdea.
- ◇ **Masa de Buna Vestire:** Rodica Petrișor, Elisabeta & Alexander Fell.

Alese mulțumiri se cuvin doamnei Ratia Culețu pentru cadourile de la tombola de Anul Nou.

Mulțumim tuturor donatorilor și ostenitorilor. Dumnezeu să vă răsplătească pe toți și să vă binecuvinteze viața cu sănătate, multe bucurii și spor în tot ceea ce faceți.

EVENTIMENTE VIITOARE

21 Aprilie - Masa de Florii

19 Mai - Masa de Sfinții Constantin & Elena (hramul Reuniunii doamnelor)

30 Iunie— Masa de Sfinții Ap. Petru & Pavel

PROGRAM LITURGHIC—APRILIE

3 Aprilie (Miercuri)	6:30 PM – <u>Liturgia Darurilor</u>
5 Aprilie (Vineri)	7:00 PM – Pavecernița 7:30 PM – Studiu biblic
6 Aprilie (Sâmbăta)	5:00 PM – TAINA SF. MASLU
7 Aprilie (Duminica)	9:15 AM – Utrenia 10:15 AM – Sfânta Liturghie

10 Aprilie (Miercuri)	6:30 PM – <u>Liturghia Darurilor</u>
12 Aprilie (Vineri)	7:00 PM – Denia Acatistului Bunei-Vestiri
14 Aprilie (Duminica)	9:15 AM – Utrenia 10:15 AM – Sfânta Liturghie
17 Aprilie (Miercuri)	6:30 PM – <u>Liturghia Darurilor</u>
19 Aprilie (Vineri)	7:00 PM – Vecernie
20 Aprilie (Sâmbăta) *Sâmbăta lui Lazăr / Pomenirea morților	9:00 AM – Utrenia 9:30 AM – Sfânta Liturghie 10:40 AM – Pomenirea morților (parastas) 6:00 PM – Vecernie cu Litie
21 Aprilie (Duminica) <i>Florile</i>	9:15 AM – Utrenia 10:15 AM – Sfânta Liturghie 12:00 PM – <u>Masa festivă</u>
24 Aprilie (miercuri)	6:30 PM – <u>Liturghia Darurilor</u>
25 Aprilie (joi)	9:30 AM – Sfânta Liturghie 7:00 PM – <u>Denia celor 12 Evanghelii</u>
26 Aprilie (Vineri)	9:00 AM – Ceasurile Împărățești 7:00 PM – <u>Prohodul Domnului</u>
27 Aprilie (Sâmbăta)	9:30 AM – Sfânta Liturghie
28 Aprilie (Duminica) <i>Învierea Domnului</i> (Sfintele Paști)	00:00 AM – Slujba Învierii 01:00 AM – Sfânta Liturghie 12:00 PM – Vecernia celei de A Doua Învieri
29 Aprilie (Luni) <i>A doua zi de Paști</i> Pomenirea Sf. Mc. Gheorghe	9:15 AM – Utrenia 10:00 AM – Dumnezeiasca Liturghie
30 Aprilie (Marți) <i>A treia zi de Paști</i>	9:15 AM – Utrenia 10:00 AM – Dumnezeiasca Liturghie

ATENȚIE!

Anul acesta, pomenire Sf. Mare Mc. Gheorghe nu se va face în data de 23 Aprilie, ci a doua zi de Paști, 29 Aprilie